

Veto

Leuvens Studentenweekblad
Jaargang 15, '88-'89
Nr. 12, dd. 12 december 1988
ISSN: 0773-5162
Wekelijks

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Carla Rosseels
s Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
Verschijnt niet van juni tot augustus

Hoer

Toegegeven, ook wij lusten er wel pap van, maar wanneer de Keizer van de Vlaamse Literatuur, ons Grote Voorbeeld, met superhoeren en schommelpaarden komt afdraven, dan gaat dat zelfs voor ons te ver. De aanslagbiljetten moeten Hem naar het hoofd gestegen zijn. Of misschien is dit wel Zijn normale peil en hebben wij ons al die jaren door zogenaamde literaire fijnproevers en pedante kritici in de luren laten leggen. Oordeel zelf op pagina 5

Sief

Het moest er van komen: kringbladen lezen is niet gezond. Eerst kreeg onze Schrijveraar het te pakken, en nu zit de hele Veto-crew er mee geplagd: wij zijn allemaal reflexief geworden. U denkt nu vast wel weer aan bijzonder wilde dingen maar al bij al valt het nog mee. Wie ons twee weken mijdt loopt zeker geen gevaar. En wie denkt dat hij het door ongeoorloofde contacten met één van ons ook zitten heeft, die verwijzen wij voor medikatie naar pagina 2.

Sociale Raad houdt voet bij stuk

Geen aanslag op onze portefeuille

Eerlijk gezegd, het budget dat wij van thuis meekrijgen laat niet veel buitensporige escapades toe. En als we dan eens een zijsprongje maken waarvoor we onze beurs ekstra moeten aanspreken, dan bepalen we dat liever zelf. Waar we zeker niet om zitten te popelen, is dat onze dagelijkse Alma-schotel enkele franken méér eist van onze portefeuille. Of dat ze thuis iedere maand de bank moeten opdragen een hoger bedrag over te schrijven om ons kot te betalen. En toch, dat risico is reëel. Het hangt er alleen maar vanaf wat er volgende Raad voor Studentenvoorzieningen uit de bus komt. Sociale Raad heeft daarom naar aloude gewoonte *krijgsraad* gehouden. Omdat portefeulles belangrijk zijn. En vooral, de studenten die eraan vasthangen.

Die Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) houdt zich bezig met een hele resem universitaire diensten die ten behoeve van de studenten zijn opgericht: studentendokters, alma, peda's, sociale dienst, huisvestingsdienst, psychoteraapeutisch centrum, jobdienst en juridische dienst. Ook Loko, de studenten-overkoepeling, wordt door de RvS betaald, evenals de Universitaire Parochie, Studie-Advies, de International Contact Club (voor buitenlandse studenten) en het Uclou, de organisatie die ondermeer voor de sportkaarten instaat. Vijftien stemgerechtigde leden bepalen de politiek van deze vergadering: vijf academici, vijf personeelsleden en vijf studenten. Sinds jaar en dag wordt de studentendelegatie aangeduid door Sociale Raad.

Afdankingen

Tegenwoordig is men op de Raad voor Studentenvoorzieningen bezig met een begroting in elkaar te boksen. Geen sinekure, als je bedenkt dat de Sociale Sektor sinds enkele jaren een kronisch tekort heeft aan geld. Met de Sint-Annabesparingen, twee jaar geleden, waren er van de ene dag op de andere 30 procent minder staats-toelagen. Sindsdien werden alle mogelijke inspanningen gevraagd én van studenten én van personeelsleden om "te redden wat er te redden valt" na deze daling van de subsidies.

Naar de studenten toe werd dit vertaald in een verhoging van de inschrijvingsgelden en het optrekken van alle mogelijke prijzen. Duurdere kamers, dokters, alma-schotels, sport- en stuc-kaarten, duurdere Veto's, noem maar op. Het personeel kreeg een bedekte personeelsstop - geen afdankingen, maar zo weinig mogelijk nieuwe aanwervingen - en allesbehalve comfortabele lonen. Pas sinds vorig jaar zijn de lonen van het Alma-personeel opgetrokken tot het wettelijk minimum-nivo. Laten we zeggen dat het een klein wonder mag heten dat Studentenvoorzieningen erin slaagt haar normale werking ongeveer op peil te houden.

Alles wat buiten die normale werking erbij komt, zijn haast onoverkomelijke hindernissen. En juist daar rijpt het schoentje. Het wemelt in de sociale sektor van de structurele, bijkomende

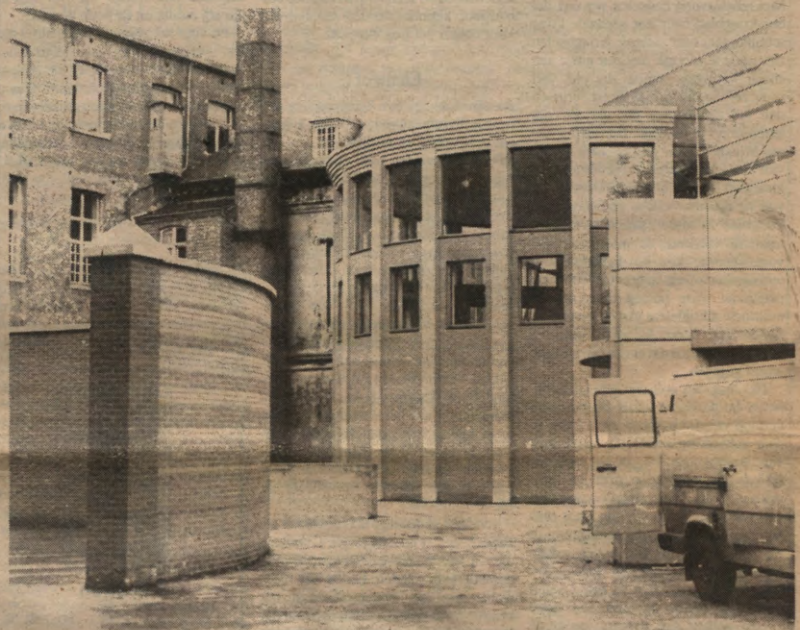
problemen. Zo heeft men dringend behoefte aan tientallen miljoenen ekstra om de peda's op te kaliferen en de veiligheid een beetje op peil te krijgen. Tot vorig jaar konden die onkosten handig weggemoffeld worden, maar ieder arsenaal van truuks raakt ooit uitgeput. Resultaat is dat dit jaar plots vijftien miljoen méér nodig is, alleen al voor gebouwkosten.

Vingertjes

Tweede probleemkind: Alma vzw. Hoe-wel Alma het onmogelijke doet om zijn bedrijfs-economische balans in evenwicht te krijgen (meer maaltijden verstrekken, verschillende opeenvolgende prijsstijgingen) krijgt het bedrijf af te rekenen met de ene externe tegenslag na de andere. Vorig jaar diende er twaalf miljoen bijkomend betaald te worden voor de jobstudenten, dit jaar heeft men het onverwachte verlies van belangrijke klanten van de buitendienst. In cijfers: een vermindering van de inkomsten met tien miljoen.

De buitendienst van Alma verstrekt vooral maaltijden voor Hobi-scholen (de Bijbelschool, Sociale Hogeschool) en verzorgingsinstellingen (Sint-Kamil-lus) in de regio Leuven, verzorgt banketten en verkoopt grondstoffen door. Omdat dit verrichtingen zijn die niet rechtstreeks ten goede komen aan KUL-studenten, moet men in twee opzichten beducht zijn niet op de vingers getikt te worden.

Eenzijdig dient men de nodige diplomatie aan de dag te leggen om banketten en congressen te mogen verzorgen. Hiermee komt Alma namelijk rechtstreeks in het vaarwater van de prestigieuzere - maar duurdere - Faculty Club. En twee geleidingen van de KUL die elkaar bekonnukeren, dat kan toch niet. Leuk detail in dit verband is dat de hoofdverantwoordelijke van de Faculty Club sinds mensenheugenis deel uitmaakt van de Raad van Bestuur van Alma. Anderzijds kijkt de plaatselijke middenstand steeds wantrouwig naar de Alma- en andere initiatieven van de Sociale Sektor. In Gent bijvoorbeeld zijn de handelaars naar de rechtbank gestapt met een beschuldiging naar de universiteitsrestaurants die "met staats-toelagen in staat waren om oneerlijke concurrentie te

MAXIMA - In de Beriotstraat, schuin tegenover het stadspark, rijst stilaan de Aula Maxima uit de grond op. Deze mastodont moet volgend academiejaar alle studenten uit de nieuwe suksesrichtingen (Economie, Rechten, Pottenbakken,...) een stoel kunnen bieden.

(Foto Iddele Hendrik)

Aula Maxima halfweg

Schuif wat dicht(er) (× 4) bij

W ie het wil maken in het leven gaat rechten, economie, geneeskunde of ingenieur studeren. Dat is geen probleem zolang niet al te veel mensen het willen maken. Maar wanneer zowat iedereen het in die sektor gaat zoeken, loopt het gegarandeerd mis. Met de zitplaatsen in de aula's bijvoorbeeld, om maar iets onschuldigs te noemen. Rektor Dillemans belooft al twee jaar aan iedereen een stoel, maar in de fakulteiten economie en rechten is daar nog niet al te veel van terecht gekomen. Maar vanaf volgend academiejaar moet dat probleem definitief van de baan zijn. Want vanaf dan wordt de Aula Maxima in gebruik genomen.

De Aula Maxima, ook wel ooit de Aula De Somer genoemd, naar de vorige rektor, is opgetrokken met de specifieke bedoeling om definitief met het plaatsprobleem in de fakulteiten economie en rechten af te rekenen. De studentenaantallen in die fakulteiten zijn de laatste jaren immers zo spektakulair gestegen dat geen enkele kollegezaal groot genoeg

is om bijvoorbeeld de eerste kandidatuur rechten of economie een plaatsje te bieden. Het gevolg is dat je toestanden krijgt waarbij studenten een half uur of meer vóór de les begint al naar de een of andere aula trekken om toch zeker een plaatsje te hebben, dat in andere gevallen een student vooruit gestuurd worden om een volledige rij vrij te houden, dat langslapers wegens plaatsgebrek op de trappen van de aula moeten verder slapen of dat heel wat studenten, eenvoudigste oplossing, gewoon de lessen brossen.

Stoel

Op het moment wordt het probleem van de overbevolking voorlopig opgelost door voor een aantal lessen de jaargroepen te splitsen en de lessen twee keer te geven. Afgezien van de vraag of doceren aan één groep van 700 studenten wel didactisch verantwoord is, is deze voorlopige oplossing toch ook niet echt schitterend. Wanneer een prof alles twee keer moet doceren, zal de kwaliteit van die lessen er ook wel niet op verbeteren. Een aantal profen laat daarom één (of beide) lessen door een assistent geven. Maar ook dat leidt tot problemen. De enige echte oplossing bestaat er natuurlijk in twee personen voor hetzelfde vak te benoemen, die dan elk een eigen groep

begeleiden. Alleen is daar voorlopig geen geld voor.

Gelukkig is er wel geld voor de bouw van een nieuwe aula, de Aula Maxima. Met de bouw van de Aula Maxima werd begonnen in 1986 onder leiding van architect Paul Van Aerschoot, prof in Toegepaste Wetenschappen. Nu men begonnen is met de afwerking, zijn de werken al meer dan halfweg. Het project moet voltooid zijn vóór oktober 1989, want vanaf volgend academiejaar zou de grootste aula van Leuven in gebruik genomen moeten worden.

In de loop van de werken zijn er wel heel wat wijzigingen aangebracht aan het project. Zo is de vooropgestelde capaciteit van 750 zitplaatsen en 100 staanplaatsen opgevoerd tot 830 zitplaatsen. Dat moet de mogelijkheid creëren om volledige jaren van rechten en economie een stoel te bieden.

Regen

Maar de opzet van de nieuwe aula is breder dan alleen het verstrekken van lessen. Volgens prof Van Aerschoot is het gebouw ook zeer geschikt voor congressen, filmprojectie - omwille van de kwart cirkelvorm is de volledige capaciteit dan uiteraard niet beschikbaar - toneel en niet in het minst voor concerten

vervolg op p.2

vervolg op p.3

De reflexiviteit

Kringen en bladen

Bij onze kringbladbespreking van vorige week stelden wij vast dat voornoemde periodiekjes niet meer zijn wat zij jarenlang waren: ludieke blaadjes die het vooral om amusement voorzien hebben. Kringbladen zijn niet alleen informatiever geworden, over heel de lijn valt een toenemende *saaiheid* waar te nemen. Nieuwe Zakelijkheid? Het afnemen van de humor hangt in elk geval samen met het verschrompelen van een fundamenteel kenmerk van kringbladen: de reflexiviteit.

Met reflexiviteit bedoelen wij niet dat een kringblad over een bepaalde kring schrijft, maar over zichzelf. Kringbladen zijn maar al te vaak met een nietje aan elkaar hangende stencils die niet veel meer verwantschap met elkaar vertonen dan het eenvoudige feit dat het om lettertjes op papier gaat. Het maken van een kringblad is in veel gevallen het lot van een klein klubje entoesiastelingen, idealisten die zich al vlug beklagen over wat zij op zich hebben genomen. Een kringblad in elkaar steken is vechten tegen de bierkaai: de meeste worden volgeschreven door een handvol mensen, die dan telkens in het voorwoord op patetische wijze beroep doen op het eventuele schrijftalent van de lezers. Het sterkst naar voren komende kenmerk van zo'n oproep is dat er geen gevolg aan wordt gegeven.

Het mag dan ook niet verwonderlijk heten dat de kleine schare dapperen na verloop van tijd overgaat tot het hier en daar schijnbaar achteloos neerpennen van commentaar bij, of in bepaalde artikelen. Er wordt dan steen en been geplaagd. Als gedooftverfd voorbeeld van vorig jaar halen wij nog maar eens het *Pyromaantje* aan, dat zo ongeveer in elk artikel of rubriekje enige giftige bemerkingen omtrent de toestand van Pyro gaf. Zonder het te weten werd Pyro precies daardoor (dus dank zij het gebrek aan respons vanuit de eigen kring) een juweeltje van een kringblad. Of hoe uit de frustratie goud kan worden gepuurd.

Modder

Vorig jaar hadden zowat alle kringbladen, het ene al meer dan het andere, zekere reflexieve neigingen. Een enkele keer (Pyro, natuurlijk) sloegen die bijna om in zelfdestruktie, zodat wij het fenomeen al gauw als een *inherent* kenmerk van kringbladen gingen beschouwen. Dat wil dus zeggen dat wij die reflexiviteit ook moeten aantreffen in de massa kringbladen die de afgelopen maanden van de persen is gerold. Wij zullen daarbij de bladen die wij vorige week behandelden grotendeels buiten beschouwing laten en ons in de eerste plaats richten op wat vers in onze lokalen is binnengevaaid.

Wat stelt uw kringbladrecensent vast? De afname van humor gaat gepaard met

de afname van reflexiviteit. Vreemd is dat niet: als het kringblad zichzelf meer als een informatief blad gaat beschouwen en het ludieke aspect naar het achterste plan verhuist, moeten de zure opsporingen er wel tussenuit. In de eerste plaats is het immers zo dat zulke opwerpingen niet *horen* in een blad dat zijn lezers op een degelijke, zeg maar bijna stijlvolle en gedistingeerde manier wil informeren. In de tweede plaats is het ventileren van die opwerpingen ook niet echt *meer nodig*: het informatieve blad is er een dat met een redelijk goed draaiende ploeg werkt en zelf wel ongeveer voor voldoende kopij kan instaan. Kringbladen mogen dan wel saaijer zijn geworden, zij zijn tegelijkertijd professioneler en minder het werk van een troepje dat een beetje aanmoedert. Misschien zal dat op termijn als een pluspunt kunnen worden beschouwd. Voorlopig is het nog wennen.

Element

Bacchus lijkt ons zo'n beetje op weg een tweede *Pyromaantje* te worden. Eigenlijk is het enkel in dit blad dat wij nog reflexiviteit vinden zoals de traditie die wenst. Het begint al met het voorwoord (typisch) waarin de redactie lamenteert over de "niet probleemloze geboorte" van de jongste *Bacchus*. "Niet dat men moest overgaan tot het toepassen van kunstmatige inseminatie en keizersnede, maar toch kon de artikelentoevoer van u, geacht lezerspubliek, wel wat groter zijn." En als wij nu een artikel met een nogal vreemd en kompleks aandoende typografie een 'Noot van de typer' vinden waarin die stelt dat "het deprimerend is dat *Bacchus* zo weinig artikelen binnenkrijgt dat het dergelijke rommel moet aanvaarden", dan voelen wij ons weer helemaal thuis. Een *Astrix*-cartoon die als bladvulling dient en daar dan ook naar refereert, vervolledigt de rij.

Eventjes anders ligt het bij bladen als *Balans*, het *Winkeltierje* en *Crimmax*, die wij hier gemakshalve allemaal over dezelfde kam scheren. Dat is niet onrecht, want ze dragen allemaal het kenmerk niet-reflexief. *Balans* is wat dat betreft wel wat veranderd ten opzichte van vorig jaar, maar daarover hebben wij het vorige week al uitvoerig gehad. Ook het *Germaantje* zal nog wat geduld moeten oefenen vooraleer het behandeld wordt: het past helemaal niet in het kraam van deze week. Wat is dat toch met die studenten tegenwoordig? Het is niet omdat *Veto* zo saai is dat je dat moet gaan navolgen.

Nonius (van *Industria*) geeft in zijn eerste voorwoord aan dat het zal proberen "niet te hoog van de toren te blazen" en verwijst daarbij naar onze kritiek van vorig jaar. Toen vonden wij *Nonius* studentikoos in de slechte zin van het woord en kregen het (gelukkig) niet meer onder ogen. De nieuwe *Nonius* mag er wel zijn. Hij is niet meteen reflexief te noemen maar wat zou dat? Als het maar *goed* is. Van de gelegenheid maken wij meteen gebruik om een 'Analyse van het element *Vrouw*' te vermelden: als eigenschappen vind je

onder andere 'komt zonder aanleiding tot koken' en 'grote affiniteit ten overstaan van goud en zilver'. In dichte nabijheid: 'geur niet inademen'. Op *Nonius* komen wij een volgende keer nog terug.

Pluin

Rest ons nog *Daily Rum*. Dit kringblad dat eigenlijk geen kringblad wil zijn is het tweewekelijks tijdschrift van de kandidaturen van Toegepaste Wetenschappen, en dus een konkurrent voor het 'officiële' *Irreëel*. *Daily Rum*, de naam laat het al uitschijnen, is een boosaardig blad: het heeft de bedoeling te schoppen, schandaaltjes aan het licht te brengen en te roddelen, te pesten, te treiteren. Zelf spreiden zij die filosofie overloedig tentoon. Hun tweede nummer klaagt een aantal wantoestanden aan die zich op Blok 5 (waar het VTK-presidium hokt) zouden afspeelen. *Daily Rum* is een verandering in het degelijke maar vaak al te middelmatige en braafjes aandoende tijdschriftenland van Heverlee.

Tekenaar Nix vinden wij over heel de lijn erg aardig uit de hoek komen.

En voor het geval u nu nog altijd niet zou weten wat wij met reflexiviteit bedoelen, dan moet u er de jongste *Hysteria* maar eens op naslaan: 'Quand on n'a que la plume' is een artikel waarin de auteur op het einde vaststelt dat zij er "zowaar in geslaagd is om een inleiding te laten uitgroeien tot een heus artikel." En dat was niet voorzien. De ware reflexiviteit is nooit voorzien.

Johan Reyniers

Nu wij het twee weken na mekaar gehad hebben over wat niet (meer) in kringbladen staat, zullen wij ons volgende keer bezighouden met wat er wel te rapen valt. Wat gaat schull achter de Nieuwe Zakelijkheid?

Crimen

• Di 14/12 om 21:00 u: Sint mist de boot-TD in zaal Eagles.

Germania

• Ma 12/12 om 20:00 u: Video 'Ook the Singing Detective' in MSI 03.18, inkom gratis, K.T.

• Di 13/12 om 20:00 u: Presidiumvergadering in de permanente.

• Wo 14/12: Break Party in de Fakbar L&W, ink. gratis.

Katechetika

• Ma 13/12: Zuid-Afro-Amerikaanse avond in het Schisma (ex-PK).

Psychologische Kring

• Ma 12/12 om 20:00 u: Raad van Beheer vzw Psychologie (investeringsdenkoefening), in het kringlokaal.

• Wo 14/12 om 21:00 u: Peter-en Meteravond, in de Shrink, ink. gratis.

LEZERS
BRIEVEN

Alle lezerreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in *Veto* behandelde onderwerpen of op *Leuvene* (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studieramp en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met + 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Maksima, minima

4 vervolg van p.1

In samenwerking met het laboratorium van bouwfysika is er namelijk zeer veel belang gehecht aan een goede akoestiek. Voor het lesgeven is dat natuurlijk ook voordelig. De lessen zullen er misschien niet interessanter op worden, maar klinken zal het in elk geval.

De akoestiek zorgde trouwens voor problemen bij het oorspronkelijk geplande parkdakvenster. Men vreesde dat er teveel straatlawaai hoorbaar zou zijn in de aula. Bovendien is regen die op een venster klettert niet dadelijk ideaal bij een delikaat concert. Uiteindelijk is het dakvenster afgevoerd, omwille van die akoestische problemen, maar ook omdat het moeilijk te onderhouden zou zijn en te duur uitviel.

Zoals in de meeste projecten die de universiteit plant, speelt geld (of het tekort eraan) ook hier een belangrijke rol. Volgens een ruwe schatting van architect Van Aerschot kost het hele zaakje nu al ongeveer 125 miljoen frank. Zo is de dakconstructie volledig bepaald door het geld: het akoestisch interessante, maar te dure beton is vervangen door een houten constructie. Verder worden de buitenmuren bepleisterd in plaats van met natuursteen betegeld te worden. Twee 'pauzeplaatsjes' met uitzicht op het Patriakompleks, het winkelcentrum met appartementen dat tegenover de Valk gebouwd wordt, zijn eveneens afgevoerd.

Omdat door de bouw van de Aula Maxima de parkeerplaats bij het Pauskollege verloren gegaan is, heeft men er wel voor gezorgd dat zich onder het auditorium een parkeergarage bevindt met twee niveaus, samen goed voor 95 auto's. Deze parkeerplaats zal gebruikt worden door theologie en het Pauskollege. Misschien wordt ze ook opengesteld voor studenten, maar zoals de meeste parkeerterreinen van de universiteit is ze niet toegankelijk voor het publiek.

De ruwbouw zoals die er nu staat, is nog niet het einde van het Aula Maxima-kompleks. Een aantal dingen zijn voorlopig uitgesteld. Vanaf de Beriotstraat kan je, tussen de fakulteit theologie en de aula, links een rotonde zien, recht vooruit een soort terras en rechts de ingang. De rotonde is een fietsenstalling voor zo'n honderd fietsen die later nog overdekt wordt. Het terras zal nog uitgebreid worden. De houten wand die er nu staat, is slechts voorlopig en kan weggenomen worden om een stuk bij te bouwen. Daar zou dan een kafetaria moeten komen.

Na verloop van tijd komt er nog een hal die een rechtstreekse verbinding moet verzorgen tussen de Aula Maxima, de Grote Aula en het Pauskollege. Een doorgang doorheen het Patriakompleks bestemd voor fietsers en voetgangers, maar op maat gesneden voor een brandweerwagen, verzekert de verbinding met de Tiensestraat.

De omgeving van het nieuwe gebouw maakte het niet gemakkelijk om een goed passende configuratie te vinden. Uiteindelijk werd geopteerd voor veel cirkelvormen (fietsenparking, terrassen) zodat het geheel toch min of meer harmonisch ingeschakeld wordt in de omgeving. Zoals de regels van de (architectonische) kunst het eisen, verwijzen deze cirkels overigens ook naar de vorm van de Grote Aula.

Om het geheel volledig af te werken, zal het wel noodzakelijk zijn de gevels van het Pauskollege en van de fakulteit theologie eens een flinke beurt te geven. Maar ook dat is al gepland. Alleen zit het erin, zeker voor het Pauskollege, dat het weer wachten wordt op het benodigde geld. Het Pauskollege is namelijk een beschermd monument en de schoonmaakbeurt zal dus gebeuren met overheidstoelagen. En de monumentenzorg in dit landje indachtig ...

Hendrik Delagrangé
Erik Paredis

7 DEC. ROY ORISEN STERFT AAN HARTAANVAL

Veto, jaargang 15 nr. 12 dd. 12 december 1988

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredactie: Erik Paredis

Redaktiesekretaris: Carla Rosseels

Redactie: Johan Reyniers, Jan Van der Linden

Doka: Hendrik Delagrangé, Peter Galbusera

Lay-out en vormgeving: Luc Janssens, Alexandra Melis, Erik Paredis,

Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Claudia Van de Velde

Tekeningen: Ben J, Pipo

Medewerkers: Hendrik Delagrangé, Ann De Preter, Bart Dobbelaere,

Walter Pauli, Paul Vandepuut, Claudia Van de Velde, Tom Ysebaert

Eindredactie: Erik Paredis

Oplage: 8000 eksemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 18.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur

KERST - Eigenlijk zijn we er nog niet echt aan toe, maar als we plaats hebben vullen we die graag met een Zalige en een Gelukkige. Het kan niet vroeg genoeg. En laat het maar snel beginnen snewen. (Foto IJdele Hendrik)

Portefeuilles

« vervolg van p.1

voeren". De kwestie ligt gevoelig, zoveel is duidelijk.

Duidelijk is eveneens dat Alma aan de grens van z'n inventiviteit is gekomen, en dat van personeel en studenten geen nieuwe inspanningen verwacht kunnen worden. Alma-directeur Toon Martens begint langzaam maar zeker wanhopig te worden. Je zou voor minder, als je tot de konstatie komt dat je begroting een deficit vertoont van 21 (eenentwintig) miljoen. Zonder bijkomende steun zou dat een verhoging van de maaltijdprijzen betekenen van ongeveer 12 frank. Genoeg om de studentenfraktie *tilt* te doen slaan.

Als het nog niet duidelijk is, de toestand is voor de Raad voor Studietoelagen min of meer uitzichtloos geworden. De gebouwkosten en Alma zijn slechts de twee dringendste problemen. We hebben het nog niet gehad over de mogelijke gevolgen van de huidige ambtenarenbetelingen. Hun gerechtvaardigde eisen kunnen een meerkost betekenen van drie à vier miljoen voor de RvS. We denken ook nog niet aan de Sociale Dienst. Ginds konstateert men dat er opvallend meer mensen komen aankloppen voor bijkomende beurzen en leningen – nog maar eens een bewijs dat studeren verrekkt duur is en dat de beurzen te laag zijn – en dat het voorziene bedrag denkbaar niet zal volstaan.

We vergeten eveneens de Centrale Keuken van Alma en het Romerohuis (een project voor gehandicapte studenten in het centrum van Leuven), en gaan voorbij aan het feit dat Loko, Uclous, Universitaire Parochie, Studie-Advies, de International Contact Club en het Solidarity Center sinds 1986 al aan het snoeien zijn, en dat het voor deze diensten zeer welgekomen zou zijn als er een klein steuntje zou bijkomen in plaats van opnieuw een inlevering. Om dan rationele wezens die we allen zijn – gemakshalve geen rekening te houden met het onberekenbare en het speelse in

het leven. De temperaturen, bijvoorbeeld. Een enigszins strenge winter betekent dat de energiekosten gegarandeerd met miljoenen de begroting overschrijden. Frank de Boosere kan zien dat hij zich deftig houdt.

Deze toestand kwam voor de studenten niet helemaal uit de lucht vallen. Reeds in januari 1987 heeft de toenmalige studentenfraktie gewaarschuwd voor het nefaste karakter van halfslachtige maatregelen, en gevraagd naar een fundamentele aanpak. Dit jaar is het voor iedereen duidelijk geworden dat de RvS geen kans tot werking heeft binnen de normale begroting. Men heeft nood – dringend – aan geld. Alleen, waar gaan we dat halen? Van studentenzijde wordt aangedrongen op stappen naar hogehand.

In de eerste plaats naar de Raad van Beheer van deze Universiteit, dat zij bijkomende verplichtingen op zich zouden nemen. De universiteit is namelijk eigenaar van de gebouwen van de Sociale Sektor, maar deze laatste draait wel zelf op voor alle eigenaarslasten. Een handige 'afspraak' die tussen de Raad van Beheer en de RvS werd gemaakt in betere tijden. Tegenwoordig is het niet meer dan blijkbaar dat het Beheer de nood van de Sociale Sektor een beetje verlicht door eigen taken ook effectief op zich te nemen, en niet meer af te schuiven op een onbemiddelde RvS. In de tweede plaats naar de nationale overheid. Door middel van wet heeft de regering een Sociale Sektor opgericht. Bijkomende draagt zij hiervoor een verantwoordelijkheid. Voldoende geld vrijmaken is hiervan de meest concrete uitkomst.

Nul frank

Andere geledingen pleiten eerder om de reserves van de RvS aan te spreken. Alma en huisvesting zouden zo op korte termijn bijkomende steun kunnen krijgen, om de ergste nood te lenen. Voor de studenten kan dit in tweede instantie, maar dan enkel als 'taktische oplossing'. Binnen x aantal jaren zijn ook die

MACHIAVELLI – In het kader van de cultuurnamiddagen van de universiteit komt Louis Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, woensdag een lezing geven over de Florentijnse politieke denker Niccolò Machiavelli (1469-1527). Machiavelli's politieke ideeën zijn lange tijd gevaloriseerd tot 'het doel heiligt de middelen'. Machiavellisme betekent dan dat alleen het resultaat telt in de politiek; politici moeten zich in hun daden niets aantrekken van morele overwegingen van goed of kwaad. Tegenwoordig begint men Machiavelli echter anders te lezen. Zijn ideeën zijn ontstaan tegen de achtergrond van het verdeelde Italië en van het instabiele Florence. Van daaruit zoekt hij naar mogelijkheden om tot een verenigd Italië te komen, volgens Tobback "niet als nationalist, maar als een bevrijdingsidee, een bevrijden van de eeuwigdurende gemeenschap van Italië." Vooral de parallellen met vandaag treffen Tobback. "Hij is een idealist, iemand die iets had wat we op dit ogenblik in Europa het meest missen, en iets dat alleen Gorbatsjov heeft, als hij meent wat hij zegt: het idee van het Europese huis, een Europa van de Europese cultuur dat zich uitstrekt van de Atlantische Oceaan tot de Oeral. Als socialist en Europeaan voel ik me daar erg toe aangerokken." Een tweede punt dat Tobback aantrekt, is het idee van het volksleger bij Machiavelli, maar leger dat niet uit huurelingen of uit dienstplichtigen bestaat maar uit het volk dat opkomt voor zijn eigen vrijheid "maar vooraleer ik daarover iets kan zeggen, moet ik er nog eens goed over nadenken. In mijn lezing wil ik er vooral de nadruk op leggen dat Machiavelli in zijn context gelezen moet worden. Dat is voor mij al een uitdaging en een les in rationaliteit, iets wat ik te vaak mis in dit politieke bedrijf." Tegen wie zegt u het.

reserves tot nul frank herleid. Het heeft geen zin om Studietoelagen daarna het Grote Niets in te sturen.

Traditioneel komen enkelen – steeds dezelfde – met "indekseren van de prijzen" aandraven. Logisch, want alles wordt duurder, zeggen ze. Niet zo logisch, volgens studenten. De beurzen bijvoorbeeld volgen de index helemaal niet zo snel als de prijzen van de inschrijvingsgeld. De lonen en weddes evenmin. Bovendien heeft men bij Alma reeds tot in den treure herhaald dat de zogenaamde *thuiszoekers* de grootste concurrenten zijn. Deze groep van studenten zijn studenten die Alma op dit moment reeds te duur vinden en van lieverlee maar besluiten op kot hun potje te stoven. Studenten die over niet zo'n bijzondere financiële middelen beschikken. Studenten, voor wie de Alma in feite is opgericht. Een indeksering zal niet meer thuiszoekers naar Alma brengen. Induskeel.

Toen vorige RvS de studenten deze argumenten ter sprake brachten, hadden enkele academici – steeds dezelfde – problemen met andere argumenten dan "één plus één is twee". Zij redeneren op de meest enge positief-wiskundige manier: iedereen frank extra uitgave moet gedekt worden door een andere frank inkomsten. Dat het soms niets anders kan dan dat die balans uit evenwicht geraakt, komt bij hen niet op. Meer nog, een wist zelfs met grote stelligheid dat alle studenten die hij kende entoesiast instemden bij een zo evidente zaak als indekstatie.

Waaruit hij besloot dat Sociale Raad de zaak van de studenten niet toegengenen is. De hele problematiek werd echter – naar goede gewoonte bij Sora – naar de kringen teruggestuurd. Na zeer uitgebreide discussie bleek dat de desbetreffende prof toch niet zo dicht bij de studenten staat. Er heerste bijzonder grote consensus over het feit dat de studenten onmogelijk achter een indekstatie kunnen staan. Omdat er nog andere elementen meespelen dan "één plus één is twee".

Wat het uiteindelijk gaat worden, zal vrijdag blijken. Het is frappant dat zo'n technische detailkwestie zeer verregaande implicaties hebben. Het enige dat we kunnen hopen is dat de andere leden van de RvS achter de wiskundige reeksen en cijfercombinaties de concrete gevolgen zien. Hun beslissing bepaalt – zeer reëel – of een aantal studenten volgend jaar al dan niet naar de KUL komt. Zou men echt durven opteren voor de 'niet'?

Kringraad

De Algemene Vergadering (AV) van Kringraad van vrijdag 9 december diende zich door de hele boterham agendapunten heen te werken. Het werd dan ook een lange, maar boeiende vergadering.

De voorbereiding van de Akademische Raad (AR) van maandag 12 december leverde al enkele interessante discussies op: tijdens deze vergadering moet immers de beslissing overver het al dan niet oprichten van een optie economie binnen de eerste kandidatuur Rechten in Kortrijk. Er is een nood aan een economische richting in de regio Kortrijk. Daarnaast is het noodzakelijk voor het voortbestaan van de Kulak om nieuwe studierichtingen te mogen doceren in Kortrijk.

De wet laat echter niet toe een richting Economie als dusdanig op te richten. De AV vindt het gerechtvaardigd om door een maximalistische interpretatie van de bestaande wet toch te voorzien in een economische richting binnen het programma Rechten, op voorwaarde dat de Kulak ook steeds tegemoet komt aan haar oorspronkelijk doel: bevorderen dat meer bekwame jongeren uit West-Vlaanderen kunnen studeren aan een universiteit. Anders heeft het geen zin om meer opties of richtingen te creëren.

Het belangrijkste punt van deze AV wordt ongetwijfeld de vraag van de fakulteit Rechten om in februari eksamens te mogen houden. Binnen de fakulteit hadden de studenten zich al uitdrukkelijk verzet tegen dit voorstel. De referenda in de verschillende jaren leverden een meerderheid op van 75 tot 95% tegen, afhankelijk van het jaar. Ook de andere kringen spraken zich op Kringraad zonder uitzondering uit tegen dit voorstel: het verhoogt de studie- en eksamenstress en maakt dat de studenten niet meer leren zelfstandig hun werk plannen. Daarnaast ontnemen het hen gedurende verschillende maanden de mogelijkheid om

deel te nemen aan culturele activiteiten. Dit soort vorming is nochtans levensnoodzakelijk om van een Leuven afgestudeerde een universitair gevormde te maken, en niet louter een vakman.

De AV vraagt dan ook aan de vertegenwoordigers van de Akademische Raad om dit voorstel met alle mogelijke middelen tegen te houden.

Op de eerstvolgende Onderwijsraad worden de partiële besprokken: De werkgroep eerste kandidatuur van Kringraad had na rijp beraad een ontwerp van standpunt uitgewerkt. Het meest opvallende voorstel erin was wel het afschaffen van de vrijstellingen vanuit de optiek dat partiële profeksams moeten zijn. Na die eksamen mag de student die ontdekt dat hij een slechte studietoelade heeft, niet gestraft worden door hem te verplichten in juni meer stof te blokken dan andere studenten. Integendeel, hij moet geremedeerd worden door het monitoraat.

Op de vorige vergadering van Kringraad werd dit voorstel besproken en vrij goed onthaald. Toch werd met enige spanning uitgekeken naar de standpunten van de voltallige presidia. Vorige vrijdag viel dan de uiteindelijk beslissing: met een ruime meerderheid onderschreven de kringen het voorstel om op de volgende Onderwijsraad te pleiten voor het volledig afschaffen van vrijstellingen bij profeksams.

Naar aanleiding van enkele referenda problemen is de vraag gesteld of de koepel Loko niet een vzw moet worden. Een commissie bestaande uit kringverantwoordelijken en mensen uit de verschillende raden van Loko zal dit voorstel verder moeten onderzoeken.

Tot slot verkoos de AV nog Inez Bourgeois en Lut Gillis om vanuit Kringraad deel uit te maken van de onlangs opgerichte universitaire werkgroep vrouwenproblematiek. Paul Vandepuit werd op de vorige AV verkozen als beheerder in Alfaset.

KRUISWOORDRAADSEL

Onze kruiswoordvrouw blijft u verbazen. Ook de vorige week stak zij – met opzet, dat spreekt vanzelf – een extra moeilijkheid in haar puzzel. Ze liet een omschrijving weg. Origineel toch. En nog wist een haast ontelbare meute het raadsel op te lossen. Er zit nog intellect in Leuven. Volgende week laten we gewoon de hele opgave achterwege. U verzint maar. De winnaar van de vorige puzzel: Jocelien De Roo. Ze wint Louis Couperus. Deze week kan u Simon Vestdijk krijgen. Veel succes.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal – 1. Zanger 2. Uitroep – voertuig – spil 3. Stof in het menselijk lichaam – dorsvloer 4. Kaviaar 5. Bijwoord – eenstemmig 6. Delen – dieregeluid 7. Zilver – spokekreet 8. Amsterdams auteur – Frans lidwoord 9. Vogelprodukt 10. Het wegkapen (mv).

Vertikaal – 1. Kikkerrage 2. Lengtemaat – open plek in het bos – lage rivierstand 3. Toespraak – godsdienstleraar 4. Zandloper die 1 minuut loopt 5. Jongensnaam – Friese jongensnaam 6. Voorzetsel – vaatwerk – vlekkenwater 7. Bons – gemodificeerde zuurstof 8. Lijkende op een ei – soortelijk gewicht 9. Hekwerk – deel van het lichaam 10. European – lol.

DAF brengt Taiwanese films

Het problematische van rozebotteltee

Taiwan is één van die vele Aziatische landen die de afgelopen decennia dag aan dag nieuws leverden door de bloedige conflicten die er zich afspeelden, maar die, nu er een soort van vrede heerst, de belangstelling van het Westen volledig kwijt zijn. Die situatie belet ons enig zicht te hebben op wat er omgaat in die nachts erg boeiende uithoek (?) van de wereld. In Taiwan worden bijvoorbeeld, net als bij ons, films gemaakt. De recentste daarvan zijn door critici gepreëerd tot de 'Taiwanese Nouvelle Vague' en het is onder deze noemer dat De Andere Film (DAF) in samenwerking met het Sun Yat Sen centrum acht van die films voor Belgisch (onder andere Leuven) publiek kan brengen.

Taiwan mag dan al een korte geschiedenis hebben, zij is niettemin al een aantal jaren geleden in het grote vergeetboek terechtgekomen. Taiwan (vroeger ook wel Formosa en Nationalistisch China genoemd) ontstond als staat in 1949, toen het eiland het laatste bolwerk werd van de van het Chinese vasteland verdrven nationalisten onder leiding van Tsjang-Kai-Tsjek. Terwijl China volledig in kommunistische handen was en een volkspubliek werd, veranderde Taiwan in een rare vesting die ten alle tijde paraat stond om een Chinese invasie af te slaan. Het land kwam in de Amerikaanse invloedssfeer terecht. China ging nooit toe de aanval worden, Taiwan stabiliseerde zich en werd een Westers steunpunt dat momenteel voornamelijk handel drijft met de Verenigde Staten en Japan.

Schrift

Van 1962 tot 1975, de periode waarin de bemoeienissen van de Verenigde Staten in Zuid-Oost-Azië (denk aan Vietnam en Kamboedja) hun hoogtepunt kenden, deden de Taiwanese filmproducenten gouden zaken. Taiwan verzorgde het hele gebied van kung-fu-films en melodrama's met het typische Oosterse gevoel voor dramatiek (denk aan het Japanse *Oshin*). De productie was volledig marktgericht en miktte op een publiek dat zichzelf en de ellende van de oorlog wou verliezen in eskapistische kinema. Van kunst was hoegenaamd geen sprake. De terugtocht van de Verenigde Staten, de val van Saigon en de toenemende concurrentie van Hong Kong waren er de oorzaken van dat deze markt rond 1975 helemaal in elkaar stortte.

Na enkele jaren van stillette kondigde zich in 1982 een nieuwe generatie van kinemasten aan, waarvan Hou Xiaoxian en Yang Dechang (respectievelijk met drie en twee films aanwezig op het festival) de voornaamste vertegenwoordigers zijn. Op het nivo van de vorm doorbreken zij de konventie door gebruik te maken van een hoogst eigenzinnige en persoonlijke schrijfwijze, tematisch gezien gaan zij uit van de realiteit en de problemen die die stelt, of leunen zij aan bij de (eeuwenoude) literaire traditie.

Het duerde niet lang er deze nieuwe lichting op internationale filmfestivals werd opgemerkt. De vanzelfsprekend door Westerse critici bedachte term 'Taiwanese Nouvelle Vague' is ons inziens echter klinkklare nonsens: het is niet omdat er in Taiwan (of waar dan ook) een nieuwe generatie kinemasten is opgestaan die een totaal andere vormtaal hanteert dan haar voorgangers, dat deze met zo'n terminologie moet worden omschreven. 'Nouvelle Vague' roept immers een door en door aan plaats en tijd (West-Europa, de jaren vijftig) gebonden referentiekader op. Het is dan ook jammer dat DAF er niets beters op gevonden heeft dan deze term klakkeloos over te nemen.

Broodje

Het aanbod van films is anders wel veelbelovend. Vrijblijvend is de nieuwe Taiwanese film noot. Centraal staat vaak de zogenaamde 'kultuurclash' tussen de eeuwenoude Chinese tradities en de veramerikanisering, die heel wat problemen met zich brengt. Zo behandeld een film als *Taipei Story* de eenzaamheid, stress en relatieconflicten die zich voordoen in de uit zijn voegen barstende hoofdstad. Traditionele waarden worden ondermijnd door het door

de Amerikanen geïmporteerde materialisme, relaties worden er door uitgehouden.

Dat zulke ontwikkelingen absurde situaties in de hand kunnen werken, wordt geïllustreerd in het wel bijzonder wrange drieluik *The Sandwichman*: een prolet heeft het geluk aangereden te worden door een Amerikaanse limousine, waardoor zijn familie enige materiële welstand verwert. De film is een sarkastisch-groteske aanklacht van sociale mistoestanden. Men kan gerust stellen dat vernedering, verknechting en het daaruit voortspruitende identiteitsconflict de hele Taiwanese filmproductie doorkruisen. Vaak echter worden deze elementen niet zonder meer in hun zuivere vorm gebracht, maar verpakt als (bittere) komedie, waardoor men beter in staat is het absurde te vatten. Een mengsel van komedie en parodie is *Straw Man*, dat zich afspeelt tijdens de laatste jaren van de Japanse bezetting. De film kreeg in 1987 de Golden Horse Award (een soort van Oscar) voor beste film, regie en scenario.

Patatten

Als wij aan het Oosten denken en het is al laat en de nacht is zwoel, dan denken wij aan complexe liefde met standjes en aan rozige teelblaadjes. Misschien was het vroeger wel zo, maar vandaag is daar in de Taiwanese film niet veel meer van te merken. Veleer wordt liefde behandeld met een wrang realisme dat toch nog poëtische momenten in zich bergt. *Jade Love* is een akademisch, klassiek aandoende film over een sensuele weduwe die een geheime relatie onderhoudt met een twintigjarige. Toeschouwer van al dit fraais is de jonge, hevige op de weduwe verliefde Rong Rong. Het hele gebeuren markeert het einde van zijn kindertijd.

In *Dust in the Wind* wordt de mythe van het geduldige wachten op de geliefde op genadeloze wijze de grond in geboord. Ah Yuan wordt opgeroepen voor zijn legerdienst en schrijft zijn lief elke dag. Zij beantwoordt zijn brieven echter nooit en Ah Yuan verneemt na een tijdje dat het meisje de eenzaamheid niet kon verdragen en ondertussen getrouwd is. Als Ah Yuan na zijn legerdienst naar huis terugkeert zegt zijn grooivader hem tot drie keer toe dat de aardappeltoest slecht zal zijn. Het is dit beeld dat de tragische liefde onderhuids voelbaar maakt.

Enkele films in de reeks nemen een nogal aparte positie in, maar kunnen precies daardoor uiterst waardevol genoemd worden. De 'Bildungsgeschiede' *The Time to Live, the Time to Die* is een autobiografische kroniek van de kindertijd van de regisseur Hou Xiaoxian. Het nogal Westers aandoende *Terrorizers*, waarin realiteit en fiktie door elkaar lopen, is het verhaal van een schrijfter die een boek schrijft over een schrijfter die een telefoontje krijgt van een terrorist. Maar hoewel een zekere Westerse invloed altijd wel waarneembaar is in films als deze, blijft de oorspronkelijkheid van deze lichting kinemasten nog altijd hét centrale kenmerk, en waarborgt zij het tentoonspreiden van een eigen visie die voor Westerse kijkers ongetwijfeld een verrijking biedt.

Johan Reyniers

De Taiwanese Nouvelle Vague is van 12/12 tot 20/12 te bekijken in de Vlaamse Leergangen, Boekhandelsstraat 9. Data vind je in de agenda.

NEUKEN

Wij zijn geschokt. Zijn onze lezers nu werkelijk zo stom? Is de kennis van de Leuvense student van het grote werk van onze grote Vlaamse schrijver Hugo Claus nu werkelijk zo abominabel? Iedereen moet onderhand toch al weten dat Louis' boezemvriend Vlieghe in *Het verdriet van België* zelfmoord pleegt door zich te kastrenen: hij hakt gewoon zijn kloten af. Enfin: niemand is ons dat komen vertellen (uit schuchterheid?) en dus hebben wij nog altijd tien boekjes van Hugo Claus' nieuwste toneelstuk *Het Schommelpaard* weg te geven.

Dit keer maken wij het u echt gemakkelijk, en om De Meester geen onrecht aan te doen blijven wij ons in dezelfde sfeer, namelijk die van het obscene, bewegen. In *Het verdriet* bedrijft Louis Seynaeve op hartstochtelijke wijze de liefde met een meisje: "tot hij neerviel tegen haar sidderend lichaam, haar zeezout nekhaar. 'Wie ben ik?' vraagt zij." Helpt u onze arme Louis die veel te moe is om nog te kunnen denken? De naam van het lieve meisje dus graag, voor vrijdag op ons redaktielokaal, 's Meiersstraat 5.

Schommelen met Claus

Een vluggertje om vlug te vergeten

Hugo Claus schreef 'Het Schommelpaard' speciaal voor de *Compagnie van de XXe Eeuw*, een Amsterdams gezelschap bestaande uit vijf heren, en verzorgde ook zelf de regie. "Een kwalijke komedie" zijn de woorden die hij zelf gebruikt om het stuk te omschrijven. Dat blijkt echter een eufemisme te zijn voor een klucht die bijwijlen kant noch wal raakt. Na het bekijken van het stuk ga je je zelfs afvragen of de hoogheid van de Vlaamse literatuur seniel aan het worden is. Of houdt hij er gewoon van zijn publiek met dergelijke 'speleret' voor de gek te houden?

Een advocaat en een industrieel uit Roosendaal (Jules Hamel en Paul Gieske) zijn op weg naar een (hoe kan het ook anders) bordel, genaamd Arkadia. Ze hebben wat te vieren: de advocaat heeft net een echtscheidingsprocedure voor zijn vriend gewonnen en heeft diens vrouw tot op de laatste cent 'plage-walst'. Omdat één van hen plots tikkerig wil spelen belanden beide heren op een andere verdieping in het verkeerde seksparadijs. Daar vallen hen onmiddellijk twee eigenaardigheden op: een geheimzinnige spleet in de wand en een Egyptische sarkofaag. In die kist staat tot hun grote verbazing een geboedide autoverkoopster in zijn broek te plassen.

Ekstase

Dan betreedt Mevrouw Thalia (Jérôme Reehuis) de scène. Dit walgenlijke creatuur legt met veel teatrale bombast uit dat beide heren zich op verboden terrein bevinden. Achter de spleet in de muur huist 'het schommelpaard', een soort onaardse super-hoer. Zij is de belichaming van de liefdesdood. Wie met haar 'schommel' zal sterven. Op die paring is de autoverkoopster zich trouwens via zelfkastijding en onthechting aan het voorbereiden. Al krijgt de toeschouwer het schommelpaard nooit te zien, toch wordt haar bestaan geregeld bevestigd door een luid ekstatisch gekreun dat vanachter de spleet in de wand komt.

Al deze ekscentriciteiten zijn gerust tolereerbaar en op bepaalde momenten zelfs een beetje grappig. Maar het gaat te ver als het stuk met deze kluchtige situatie pretendeert een schets te zijn van de illusiehoed van de jaren tachtig. Erg poëtisch is het allemaal ook niet.

Midden in de opvoering wordt er ook nog eens de pseudo-anarchist Harry (Martijn Overstegen) bijgesleurd, die het hele gebeuren waar het gebeuren zich afspeelt in de lucht laat vliegen. Door die plots kentering evolueert het stuk een beetje in de richting van een detectieverhaal. Iedereen praat door elkaar en

STADSSCHOUWBURG LEUVEN

15 december - 20.30 u.

res. (016) 22 21 13

OPGELET

De voorstelling van 'Het Schommelpaard', het nieuwe toneelstuk van Hugo Claus, in de Leuvense stadsschouwburg vindt niet plaats op 26, 27 en 28 januari zoals wij vorige week foutief aankondigden. Wie dit toneelstuk wil gaan bekijken moet zich deze week op donderdag 15 december naar de stadsschouwburg reppen. Als u dat niet wenst te doen, blijft u natuurlijk rustig thuis.

toespelingen dan ook niet losweken. Het zijn losse, in beginsel boeiende ideeën die op geen enkel moment worden uitgewerkt. Zo heeft het stuk veel weg van een vluggertje dat de toeschouwer onbevredigd achterlaat.

Karikatuur

Hoewel Claus' veelzijdige oppervlakkigheid op zeldzame ogenblikken toch vrij grappig parodiërend is, zijn regie compleet de mist ingegaan. Het is overduidelijk dat de auteur dit stuk schreef met deze vijf acteurs in het achterhoofd, en er netjes voor wou zorgen dat ze allemaal een even belangrijke rol kregen. Er is namelijk vaak totaal geen sprake van timing of van naar elkaar toespelen. Elk personage vergaloppert zich zodanig in zijn rol dat hij de anderen soms niet eens laat uitspreken vooraleer daarop te reageren, zodat de situatie nog absurder lijkt dan misschien wel de bedoeling was.

Het is bedroevend om vast te stellen dat Hugo Claus, die je gerust kan beschouwen als de belangrijkste Nederlandse toneelschrijver van de laatste vijftig jaar, tegenwoordig zijn tijd verkoopt met het schrijven van dergelijke karikaturen van zijn eigen kunst. Wie 'de meester' trouwens vraagt waarom hij dit stuk geschreven heeft, krijgt het veelzeggende antwoord: "omdat ze het me gevraagd hebben en ik kon niet weigeren." De hele omkadering mag dan uiterst stijlvol zijn (een trendy programmaproef, een uitgave bij de Bezige Bij...), het stuk gaat gebukt onder een gemis aan iets substantieels. Claus kapt een emmer los zand uit over het podium. "Stof om over na te denken" noemen sommigen dat. Anderen voelen zich echter behoorlijk bij de neus genomen.

Claudia Van de Velde
Bart Dobbelaere

HET SCHOMMELPAARD VAN CLAUS ©

Taalproef

Als je er van droomt jezelf als polyglotte 'Product Manager' of 'Sales Engineer' op de arbeidsmarkt te werpen, dan kan je vanaf nu je beperkte talentkennis bijschaven via een stoomkursus. Onlangs startte *Leuven Language Learning* met intensieve maandkursussen. Daarbij ligt vooral de nadruk op communicatieve taalvaardigheden en centraal taalgebruik. Deze taalkursussen zijn voornamelijk bedoeld voor studenten en afgestudeerden vanaf 1985. Je moet echter wel bereid zijn om een hele maand lang, zo'n 60 uur, met je medekursisten te gaan tateren in het Frans, Engels, Duits, Spaans of Italiaans. In totaal betaal je voor deze taalkursus 5.500 frank. Voor meer inlichtingen kan je altijd bellen naar 28.56.91.

Heimat integraal in het Stuc

Duitsland in verwondering

Het is alweer drie jaar geleden dat *Heimat*, het meer dan zestien uur durende epos over de jongste geschiedenis van Duitsland, met veel sukses in de bioskopen liep. Deze door Edgar Reitz geregisseerde kroniek scoorde ook uitzonderlijk goed als televisiefeuilleton in een aantal Europese landen. *Heimat* is dan ook een uitstekende serie voor de door de mens voortdurend gewenste zelfherkenning. Wie de reeks gezien heeft, zal er ongetwijfeld moeite mee gehad hebben, van de personages afscheid te moeten nemen. Dat is alvast één goede reden waarom het Stuc de hele serie volgend weekend in een rekordtempo de revue laat passeren.

Iedereen is het erover eens dat het verfilmen van de Duitse geschiedenis van 1919 tot 1982 een complexe en riskante onderneming is. In de eerste plaats stelt zich de vraag naar het registreren van het *Deuschtum*. De specifieke Duitse eigenheid mag dan al tastbaar zijn in meer dan duizend jaar cultuurgeschiedenis met hoogtepunten als Luther, Goethe en Wagner, tegelijkertijd blijft zij op een mysterieuze wijze bijna ongraspbaar. Als Europa één land telt dat voortdurend blijft reflecteren naar de eigen identiteit, dan is het Duitsland wel. Typerend in dit verband is de *Landeskunde*, een inleiding in geschiedenis, aardrijkskunde en zeden en gebruiken (lees: eigenaardigheden, *Eigentümlichkeiten*) die wordt voorgeschoteld aan iedereen die Duits studeert - en dit dieper gravend dan bij welk ander taalonderwijs dan ook.

Lokaal

Ten tweede is er het specifieke probleem van de gevoelig liggende recente geschiedenis van Duitsland. Werd het land na het debacle van de Eerste Wereldoorlog één van de meest onstabiele democratiën die het Westen ooit gekend heeft, de Tweede Wereldoorlog heeft dit negatieve, weinig benijdenswaardige profiel alleen nog maar verscherpt. En na die oorlog ontstond een reaktionaire kapitalistische democratie die met de grote

schuldvraag werd opgezadeld.

Reitz had er dan ook alle belang bij goed na te denken over wat hem voor ogen stond en hoe hij de zaak op een verstandige wijze diende aan te pakken. Daar heeft hij ook zijn tijd wel voor genomen: aan *Heimat* is een jarenlange voorbereiding voorafgegaan. Voor de uiteindelijke opnames (op lokatie), die bijna twee jaar duurden, werd een speciaal werkschema ontworpen: men werkte tien dagen en dan had de crew vijf dagen vrij. Het op die manier onvermijdelijke en aanhoudende contact met de lokale bevolking is in niet geringe mate de oorzaak van de grote authenticiteit die de reeks uitstraalt: *Heimat* slaagde er in Duitsland op een treffende manier in beelden te vatten, omdat *Heimat* fundamenteel met Duitsland kon *samenvallen*.

Het stukje Duitsland dat in dit epos model staat voor Duitsland in zijn geheel is een dorpskroniek die bevolkt wordt door drie families, een achttwintigst hoofdpersonages van wie het reilen en zeilen gedurende zestig jaar op de voet wordt gevolgd. Elke keer worden andere mensen uitvoerig belicht, om dan in de volgende aflevering verdwenen te zijn en pas vijf afleveringen of dertig jaar later weer op te duiken. Dat dit allemaal kan is te danken aan de manier waarop wij het leven in het dorp bekijken: Reitz

heeft zich bijzonder handig getoond door de film zo'n structuur toe te kennen, dat bij het begin van elk nieuw deel de draad weer wordt opgenomen doordat ene Glasisch-Karl samen met de kijker een aantal oude foto's doornemt. De regisseur neemt je op die manier mee naar waar hij zelf heen wil. De foto's waar Glasisch-Karl bij stilstaat vormen namelijk de aanzet tot elk nieuw verhaal, en elk zo'n nieuw verhaal zet bepaalde mensen in het zonnetje.

Een tweede geniale vondst is de figuur van Glasisch-Karl op zich: hij geldt zo'n beetje als de dorpsgek. Aangezien hij als verteller fungeert is het door zijn ogen dat je de geschiedenis bekijkt, met alle gevolgen vandien. Zo kan je hem niet altijd ernstig nemen, wat wel eens grappige resultaten oplevert. Veel belangrijker is echter de kijk op Duitsland die dit procedee oplevert. De gevoelig liggende problematiek van bijvoorbeeld de schuldvraag wordt opgeroepen *via de personages*. Hun visie op die materie geldt dan ook nooit als een absolute waarheid. Reitz geeft veeleer aan dat het inzicht nooit volledig kan zijn. De vragen kunnen niet zonder meer eenduidig worden beantwoord.

Onwennig

Men stelt zich daarbij wel eens de vraag of Reitz het probleem op die manier niet uit de weg is gegaan. Dat deed hij niet: door de kwesties aan de orde te laten komen via vragen die onbeantwoord blijven, slaagt Reitz erin op geraffineerde wijze de onoplosbaarheid van het raadsel dat Duitsland (en meteen ook het leven) is, op te roepen. Zelf formuleerde hij het als volgt: "Ik heb geleerd dat je met deze zaken (zoals de schuldvraag) niet om kunt gaan door louter ideeën te verfilmen, maar dat het werkelijke leven op een mysterieuze manier al deze dingen raakt, zonder kant en klare antwoorden te leveren." Reitz wil geen didaktiek. Het uiteindelijk oordeel laat hij over aan de kijker die zich dan misschien wel onwennig voelt, maar bij wie de verwondering om het gezene groot is. En dat is waar *Heimat* naar toe wil.

Johan Reyniers

Freek De Jonge alleen

De Klown en de Filosoof

Na de symbolische zelfmoord die hij pleegde in zijn recentste oudejaarsavondkonferentie 'De pretentie', was er enige twijfel gerezen of Freek De Jonge ooit nog zijn nummerje als kabaretier in onze contreien zou opvoeren. Die twijfel is echter ongegrond gebleken. Neerland's Hoop in bange dagen is weer terug met een gloednieuw spektakel. *'De Goeroe en de Dissident'* blijkt een staaltje dolkimische woordenkramerij, waarin vooral Lee Towers en de eekhoorn van nonkel Bob en tante Terry het moeten ontgelden.

Bij het opengaan van de gordijnen ziet het publiek een man op de scène zitten met een plastic zak over zijn hoofd. Freek De Jonge komt namelijk net van de kapper en is niet erg tevreden over het resultaat. Met dit gegeven is de spraakwaterfall vertrokken. De verschillende woordspelingen volgen elkaar in zo'n snel tempo op dat het publiek het soms moeilijk krijgt om door het lachen heen de komiek nog te verstaan. Die snelreinvart die niemand hem nadoet heeft natuurlijk ook intrinsieke voordelen voor De Jonge zelf. Op die manier kan hij er met alle gemak nog een paar minder geslaagde grappen tussengooien. Het publiek dat nog moet bijkomen van de vorige merkt het geneene. Daaruit blijkt trouwens ook hoe virtuoos Freek De Jonge is in het omgaan met zijn publiek.

Hoewel hij duidelijk bezadigder is geworden - hij scheldt zijn publiek niet

stilaan beu wordt. En het publiek pikt dat allemaal, zolang hij maar doorgaat met zijn komische verhalen. Die heeft hij trouwens overvloedig in voorraad. Zijn bezoek aan het restaurant van Lee-krandrijver-Towers, de perikelen in Parijs met Simon Vinkenoog, de tirade tegen zeehondencrèches en vooral zijn pleidooi tegen vreemdgaan zijn slechts enkele van de vaak sublieme korte verhalen die in de voorstelling aan bod komen. Zoals te verwachten verteld met een aangepaste, bijna debiele mimiek. Toch zijn er aan de andere kant ook momenten waarop je met een beetje weemoed terugdenkt aan vroegere voorstellingen. Zo haalt het pseudo-moralistische fabeltje over Prins Heerlijk en Principe die op zoek gaan naar een centerfold voor hun vader Koning Klant, niet het nivo van het wonderde sprookje van de spinnetjes in de stofzuigerzak uit 'De Mythe'. Daarin voerde Freek De Jonge ontroerende dansjes uit op de tonen van de Carmina Burana.

stapel
boeken

voordeelboekenmarkt

Stapel op boeken? Kultureelthebetsgoed nieuws Sinds november heeft ACCO een winkel ingericht waar je stapels splintermeuwe en loch zeer voordelig geprijsde boeken vindt. Acco's voordeelboekenmarkt - een aangenaam plekje om wat rond te struifelen. Voor geen geld vul je je boekenkast weer aan met enkele meters cultuur.

a
acco

Eindejaarsteesten in zicht. Acco vernimt vanaf half december gevoelig zijn aanbod kunst en wetenschap, romans, kinder- en hobbyboeken. We pakken ze voor jou graag in als geschenk.

Maar niet alleen dat. Wij hebben ook nog enkele verrassingen voor jou in petto in deze feestelijke periode.

tienzestraat 138 leuven

Ook in deze show maakt hij gebruik van de zowaar onmisbaar geworden klassieke muziek. De Negende Symfonie van Mahler komt echter wat te bombastisch en vaak te lang uitgevoerd op de voorgrond, waardoor de muziek zijn gewenste functie hier niet bereikt.

Zoals altijd wil Freek De Jonge ook in deze 'De Goeroe en de Dissident' méér brengen dan alleen maar grappies en woordspelingen. Deze keer maakt hij gebruik van zeven sleutelwoorden: Discipline, Wijsheid, Concentratie, Liefde, Onthechting, Vertrouwen en Chaos. Een hele boterham dus. Die woorden

vallen her en der verspreid over de voorstelling, terwijl De Jonge vijftig met zeven overeenstemmende Ikea-style-tafelzeten rondzucht. Hij gebruikt deze abstracte begrippen als de bouwstenen waarmee hij allerlei creatieve constructies maakt en die hij daarna afvuurt op het publiek. Maar bespiegelingen zoals 'Beperking is bevrijding' en 'Concentratie leidt tot vertrouwen', missen vaak het gewenste effect bij de al suf gelachen toeschouwer.

De fout die hij hier echter maakt, is zijn onevenwichtige dosering. Terwijl De Jonge in het eerste deel van de show zijn publiek zelfs de kans niet geeft om bij te komen, is het tweede deel zwaar moedig, bijna metafysisch. Ook de tafereelen zijn veel langdrager. Zo is de scène waarin de kabaretier praat tegen zijn vrouw die aan het sterven is en die hem op band van antwoord dient, wel grappig op een cynische manier, maar na een tijdje lijkt er geen einde te komen aan dat gepraat met die afgrinselijke vrouwenstem.

In elk geval is daardoor het contrast tussen de twee delen te groot en ontstaat het gevaar dat de aandacht van de toeschouwer verslapt. En dat is jammer, omdat De Jonge juist in het laatste gedeelte de antwoorden aanreikt op de vragen die hij zich eerder op de avond had gesteld. Geleidelijk bouwt hij met zijn tafeltjes een toren, en klimt hij de trap op die hem naar de ultieme Wijsheid zal leiden. Op dat moment krijgt het stuk een al te zwaarwichtig en ietwat belerend karakter, terwijl je jezelf er op betrap dat je eigenlijk zit te wachten op de laatste grap.

Claudia Van de Velde

Ronny Matton, beginnend stripuitgever

“Striprecensenten zijn erop uit gratis albums te krijgen.”

Een zaak opstarten is geen sinecure, dat zal iedere ondernemer beamen. Het vergt niet alleen 200% inzet en inzicht in de markt, maar zeker ook veel moed en een flinke dosis geluk. En Ronny Matton (24) zal dat allemaal meer dan nodig hebben. Iets meer dan een jaar geleden ging hij namelijk van start met de stripuitgeverij *Blitz*, en dat terwijl de grote uitgeverijen al enkele jaren steen en been klagen over hun dalende oplages. Vreemd genoeg ontloopt *Blitz* zich echter onder impuls van Matton als een ernstige concurrent voor de gevestigde uitgeverijen.

Volgens Matton - die ooit zelf een stripspecialzaak runde - is de oorzaak van de dalende verkoop te zoeken in de povere kwaliteit van vele albums, zowel wat betreft inhoud als fabrikage. De markt biedt nog voldoende ruimte voor kwaliteitsproducten. Het heeft er alle schijn van dat Matton het gelijk ook aan zijn kant krijgt. Niet alleen verloor de verkoop van *Blitz* meer dan behoorlijk (ook in Nederland), Matton is er bovendien in geslaagd enkele interessante titels af te snoepen van de gevestigde uitgeverij.

Knoop

Veto: Aan welke normen moet een goed stripverhaal bij *Blitz* beantwoorden?

Matton: «Er moeten zowel narratieve als tekenteknische kwaliteiten in aanwezig zijn. De lezer wenst natuurlijk een

watervast scenario, maar het moet ook vlot geschreven zijn. Afhankelijk van het literaire genre - men kan die immers ook in het stripverhaal onderscheiden, denk maar aan science fiction, historische roman, novelle... - is het van belang hoe het verhaal opgebouwd is, hoe de (anti)klimaks aangebracht wordt. Ik waardeer bovendien scenario's die de traditionele stramien trachten te vernieuwen.»

«Primordiaal blijft nochtans het tekenelement: we hebben het tenslotte over het medium 'beeld' verhaal. Belangrijke aspecten zijn hierbij de bladindeling, het kamerstandpunt, plaatsing van de personages, het decor... Verder: kan de tekenaar, waar nodig, beweging en tempo suggereren, is zijn stijl origineel? Alle tekens ondergaan natuurlijk invloeden, maar er zijn grenzen.»

«Op basis van al die elementen maak ik uit of een verhaal al dan niet in ons fonds kan opgenomen worden. Bovendien komt hier ook het commerciële aspect om de hoek kijken. Aan een album dat bijvoorbeeld in Frankrijk geflopt is, om welke redenen dan ook, waag ik me niet, ook al lijkt het interessant. Als ik twijfel, zal ik verschillende mensen om advies vragen, maar uiteindelijk hak ik alleen de knoop door.»

Veto: Maar uw reeks 'Zilverpijl' haalt toch niet de kwaliteit van de andere publicaties.

Matton: «Die serie is ook niet voor stripnieuws bedoeld, maar voor kleine kinderen. Wij moeten niet enkel strips uitbrengen voor volwassenen of adolescenten, maar ook eens denken aan de jongsten. 'Zilverpijl' wordt overigens hoofdzakelijk aan de man gebracht in

krantenwinkels, net zoals de 'Standaard'-strips.»

Veto: Ook aan het vormelijke aspect wordt blijkbaar veel aandacht besteed. *Blitz* brengt mooi gekantonneerde albums uit, groot formaat, verzorgde kleurendruk en op glanspapier.

Matton: «Dat moet, of men kan het vergeten. Daarom ook volg ik het drukken van een nieuw album op de voet. Een keer kon ik niet aanwezig zijn, en toen heeft de drukker de kleuren helemaal om zeep geholpen. Sindsdien controleer ik alles persoonlijk. Bovendien leveren wij een extra inspanning om onze prijzen zo laag mogelijk te houden - ik ben ook student geweest. Een doorsnee album kost bij *Blitz* 399 frank, en dat is toch minstens 50 frank goedkoper dan de prijs die je doorgaans betaalt voor dezelfde kwaliteit. De oplage ligt meestal rond de 5.000 exemplaren, waarvan 2/3 voor Nederland. Dat is echt het maximum voor een klein taalgebied als het onze.»

Veto: De allereerste publicaties van *Blitz* waren nochtans niet vlekkeloos. De lettering bijvoorbeeld.

Matton: «Natuurlijk, ik geef dat toe. Wij moeten ook geleerd betalen. Vermits je nergens kan leren hoe strips te publiceren (of te letteren), waren we op onszelf aangewezen, en dat is inderdaad nog te merken aan die eerste albums.»

Veto: Beginjaren '80 kende de stripverkoop een hoogtepunt. Kleine uitgeverijen schoten als paddestoelen uit de grond, om vrij snel weer te verdwijnen. Heeft dat u niet afschrikt?

Matton: «Afschrikt niet, maar het heeft me wel aan het denken gezet. We mogen niet in dezelfde fouten vervallen: lukraak uitgeven, utopische oplages, op een niet-professionele manier aanmoderen. Dat noem ik dilettantisme - ze hebben het deksel gewoon op de neus gekregen. Ik leef dag en nacht voor mijn beroep, ik wil ook alles lezen dat gepubliceerd wordt, de markt volgen dus. Want je mag niet uit het oog verliezen dat *Blitz* niet de geldelijke middelen van Lombard of Casterman ter beschikking heeft. Om te kunnen concurreren moeten wij dus trachten die kapitaalcrachte uitgeverijen op andere gebieden de loef af te steken: entoesiasme en hard werken. Als je die mentaliteit aankweekt, heb je een kans om te slagen.»

Veto: Het fonds van *Blitz* bevat vrolijk hoofdzakelijk vertalingen van buitenlandse uitgeverijen. Hoe gaat u daarbij te werk?

Matton: «In het begin moest ik die uitgeverijen zelf contacteren en me herhaaldelijk ter plekke begeven. Dat waren moeilijke dagen, ik was onophoudelijk onderweg. Inmiddels heeft *Blitz* al een zekere reputatie verworven, en

polsen die buitenlandse uitgeverijen naar onze interesse alvorens ze een verhaal in boekvorm uitbrengen. Ondanks het extra werk dat de versies in verschillende talen met zich meebrengen, is gelijktijdig drukken immers goedkoper. *Blitz* is de eerste nederlandse uitgeverij die zo'n samenwerking kan verwezenlijken, dat zegt toch voldoende? Je moet er enkel voor zorgen dat men jou in het buitenland meer vertrouwt dan een ander, dan krijg je automatisch als eerste de interessantste keuzes en opties.»

Veto: Krijgt talent van eigen bodem eigenlijk wel een kans bij *Blitz*?

Matton: «Uiteraard. We plannen twee albums - van Erwin Sels en Marcel Rouffa - tegen eind volgend jaar. We mogen niet te hard van stapel lopen, want eigen talent promoot veel meer risico in. Wij gaan onze verantwoordelijkheid als Vlaamse uitgever dus zeker niet uit de weg, maar voorzichtigheid blijft geboden. Op dit gebied zou men veel meer initiatief van de Standaard-groep verwachten. Die hebben geld met hopen, maar ze doen er niets mee, helaas.»

Veto: U gaat prat op uw goede relaties met de tekenaars waarmee u werkt.

Matton: «Jazeker. We hebben tenslotte te maken met kunstenaars, niet met robots. Neem nu zo'n grote beurs als in Den Haag, als beginnend uitgever is het noodzakelijk dat we minder sterk vertegenwoordigd zijn. We trekken daar dus heen met een groep tekenaars. Toegegeven, voor die mensen zijn die signeeses-

«Ook de verkoop draait steeds beter, vooral in Nederland. Ons sterke punt is dat de oude titels blijven lopen. Wij maken nochtans weinig publiciteit, zeker in vergelijking met andere uitgeverijen. Wat wij je, onze budgetten zijn beperkt. We leveren al zware inspanningen om rechten op te kopen, want daar ligt onze toekomst.»

Veto: Voor een beginnende uitgeverij zijn goede contacten met de pers onontbeerlijk. U bent daarover niet onverdoeld gelukkig.

Matton: «De pers lijkt niet altijd te beseffen welk een impact zij wel heeft en dat erger me. Zij wegen hun uitspraken niet voldoende af. Een voorbeeld: vorig jaar beschreef een krant ons als een uitgeverij die "als verdienste heeft onbekende tekenaars en scenario's op het voorplan te plaatsen" (heffig). Dat is zoveel zeggen als: "Blitz investeert in waardeelose zaken", en bovendien niet juist, want op de franstalige markt hebben die mensen wel reeds naam. Zo'n journalist heeft dat waarschijnlijk niet kwaad bedoeld, maar hij kent duidelijk de markt onvoldoende, en bovendien scheidt hij vooroordelen bij het publiek.»

«Zelfs gespecialiseerde strijbladen zijn bevooroordeeld. Zo gaf *Zozolala* bij de aankondiging van een van onze albums als commentaar: "Weet u wel, van die auteur die bij 'de Slegte' gedumpt wordt." En dan? Dat is natuurlijk wel waar, maar om te beginnen zijn de bedoelde albums niet bij ons verschenen, en bovendien heeft die tekenaar inmiddels geweldig veel vooruitgang geboekt, zodat hij echt de moeite loont. Je mag zoets toch niet schrijven zonder geoordeeld te hebben? Ik heb daar op gereageerd, maar men lachte er mee. Maar ze vragen wel of ze in hun blad eventueel de voorpublicatie van sommige albums krijgen...»

«In Vlaanderen lopen trouwens een aantal striprecensenten rond met een pretentie alsof ze het stripverhaal hebben uitgevonden. Ze zijn erop uit al gratis albums te krijgen, en als je geluk hebt, schrijven ze misschien ook wel eens een artikelje. Als je speciaal voor die vakmensen een perskonferentie belegt, laten ze je achteraf weten dat ze niet konden komen, hoewel hun krant reeds een artikel beloofd had, enzovoort. Het spijt me, zo'n pers heb ik niet nodig. Ik laat niet met mijn voeten spelen.»

(MK)

sies eigenlijk tijdverlies. We trachten dat dan te compenseren door hun verblijf vlekkeloos te organiseren, zodat ze niets anders om het hoofd hebben. Dacht je dat alle uitgeverijen zich zoveel moeite getroosten?»

Pretentie

Veto: U staat zelf in voor de distributie van uw albums.

Matton: «Inderdaad. Oorspronkelijk werkten wij samen met PVD (Pers Verdelingsdienst - zie kaderje), maar dat is nu verleden tijd. Na een jaar hebben we nog geen frank gezien, het is schandalig. U moet weten dat zij geen enkel risico nemen: verkoopt een album niet, dan zenden ze het terug. Wij moeten echter auteurs, vertaler, drukker, fotograferen enzovoort betalen. Op voorhand wel te verstaan. Maar ja, PVD is zeer groot, wij staan machteloos tegen zo'n praktijken.»

Veto: Hoe is er in het algemeen gereageerd op 'Blitz'?

Matton: «Er heerst, zeker momenteel, verschrikkelijk veel jaloezie. Toen we voor het eerst onze boeken gingen presenteren, werden we op veel plaatsen schamper onthaald. Ik lig daar nu wat wakker van, want ik had het min of meer verwacht. Het is echt zo'n typisch Vlaamse reactie: 'de geborneerdheid van de kleine man' om het met Bordewijk te zeggen.»

«Het contact met andere nederlandse uitgeverijen loopt inmiddels wel los. We zijn wel concurrenten, maar een goede verstandhouding is ook een kwestie van goede afspraken: wij laten hen een album, en zij ons dan een ander.»

Filma

Je gelooft het of niet, maar je kunt nu ook al ten en film kijken tegelijk. Alhoewel, tegelijk, het VTK organiseert in samenwerking met Alma III (kampus Heverlee) een soort van filmforum, waarbij iedereen, dus ook niet-VTK'ers, voor een slordige 120 frank ter plekke zowel een Alma-maal als een film voorgeschoteld krijgt. Het hoe en wanneer van deze en verdere Alma-activiteiten vind je in de Veto-agenda achteraan. Over de kwaliteit van zowel film als maaltijd kunnen we vanzelfsprekend niets berichten; eet het en je weet het.

DE FLES EN DE TROM

De meeste lezers van stripverhalen vragen zich waarschijnlijk af waarom strips zo duur zijn. Toegegeven, een album is nu steeds goedkoper (130 à 140 frank voor een album met slappe kaft, tussen 225 en 450 frank voor de meeste gekantonneerde albums) dan de doorsnee roman, maar men heeft er wel vóór minder leesvoer aan. Aan het publiek om uit te maken of het bijkomende kijkplezier voldoende compensatie biedt.

Een nogal wijf verbreide misvatting is dat de kosten van de kleurendruk (te) zwaar doorwegen. Dat klopt maar ten dele. Nemen we een stripalbum dat in de winkel 106 frank kost. Na aftrek van 6% BTW bekommen we een netto-prijs van 100 frank, waarop we ons verder baseren. Het grootste gedeelte van die 100 frank vloeit naar de distributie en de winkeliers, namelijk 55 à 60 frank. De overige 40 frank dienen voor de feitelijke productie van het boek. Hiervan is 8 tot 12 frank (afhankelijk van een tris contractuele parameters) bestemd voor de auteur(s), ongeveer 7 frank voor de uitgeverij, en de rest gaat naar de drukkerij (met voor de hand liggende kosten als fotograferen, papier, inkt, inbinden, kaft, enzovoort). Of het album al dan niet gekantonneerd is, weegt minder door. Veel belangrijker is de kwaliteit van het gebruikte papier.

De distributie gaat dus met het omvangrijkste gedeelte van de koek lopen. Dat kan misschien verwoedende wekken, maar men mag toch niet uit het oog verliezen dat de distributie zo niet de belangrijkste, dan toch de meest onderschatte schakel is in de keten die leidt van tekenaar tot koper. De voorbije jaren zijn immers tal van kleine en middelgrote uitgeverijen op de fles gegaan omdat ze de distributiefactor verkeerd hadden ingeschat.

De distributie wordt meestal ver-

zorgd door een groothandelaar, zoals PVD (Pers Verdelingsdienst) of Standaard. Van de 55 à 60 frank die naar distributie gaat, strijkt de groothandelaar ongeveer 23 frank op. Voor de kleinhandelaar (krantenwinkel of stripspecialzaak) rest dan ongeveer 37 frank. Indien de uitgeverij zelf de distributie verzorgt - zoals bij 'Blitz', waar men niet kon lachen met het gebrek aan service bij PVD - kan dat restje oplopen tot 50 frank. Men moet er wel rekening mee houden dat de meeste specialzaken enerzijds een groter risico lopen dan de verdeler (deze neemt gewoonlijk de onverkochte boeken niet terug), anderzijds vanwege de enorme onderlinge concurrentie als het ware verplicht zijn nog een fikse korting toe te kennen. Gewoonlijk 10 tot 15% (met getrouwheidskaart) van de winkelprijs (dus 11 tot 16 frank), sommige winkels in het Brussels gebied reeds 20% directe reductie.

Om nu de prijs van een album te drukken, moet een uitgever trachten te snoeien in de verschillende posten. Uit wat vooraf ging zal duidelijk zijn dat dit een kwestie is van procentjes afwegen. De oplage speelt hierbij een zeer belangrijke rol (bij 'Blitz' of 'Glenat' schommelt die tussen 2000 en 6000 exemplaren). Een grotere oplage levert natuurlijk een lagere eenheidsprijs op: neem bijvoorbeeld een eerste druk van Suske & Wiske (90 frank per album), die gebeurt op het duizelingwekkende aantal van enkele honderdduizenden exemplaren. Maar aspirant-uitgevers, opgelet. Wie het allemaal te groot ziet, wordt ongenadig afgestraft. Zo wilde uitgeverij 'Den Gulden Engel' zich een tweemaal jaar geleden een plaats veroveren op de stripmarkt met oplages van 20.000 exemplaren. Hun stripactiviteiten zijn inmiddels met stille trom afgevoerd. (MK)

Telefoonpermanentie in het Leuvense

"Hallo, met de studentelijijn"

In het rapport van de Denkgroep Studentenhuisvesting dat in april van dit jaar verscheen, lezen we op bladzijde 41 dat 61% van de studenten niet over een telefoon beschikt op kot. Nochtans vindt men een telefoon wel belangrijk binnen het pakket voorzieningen dat een kamer te bieden heeft, zo blijkt uit een enquête die wat verderop in het rapport geciteerd wordt. Veel noodzakelijker dan een TV of een bad bijvoorbeeld. Ondertussen is een Leuvense bedrijfje, dat dacht een gat in de markt gevonden te hebben, begonnen met een boodschappen dienst. Ieder die door de week onbereikbaar is voor ouders, vrienden, kan zich abonneren op een soort telefoonpermanentie. Voortaan neemt een secretaresse uw telefoontjes aan.

Daniël De Hooghe runt sinds twee jaar Teleserv, een bedrijf op het Hooverplein, gespecialiseerd in telefoonservice. Een maand geleden kwam Benoit Malfin, zelf nog student, bij hem met het idee voor een 'studentelijijn'. Studenten die zich bij Teleserv op die studentelijijn abonneren, zijn bereikbaar via de permanente telefooncentrale van het bedrijf. Je zorgt gewoon dat al je vrienden en kennissen het speciale nummer kennen. Een zotgevooide secretaresse zal hun boodschappen noteren en jij krijgt, later op de dag, een briefje in de bus. In Louvain La Neuve zijn al zo'n 700 studenten op een gelijkaardige boodschappen dienst geabonneerd.

Boom

Benoit draagt zelf de berichtjes rond. Voorlopig nog alleen, later misschien, "als het echt booming wordt", met een

waarbij je betaalt per bestelde boodschap. Mensen die verwachten niet vaak gebeld te worden - alleen in noodsituaties bijvoorbeeld - kunnen op deze manier voor een kleiner bedrag geholpen worden.

Kies

Voor Teleserv brengt het initiatief geen onoverkomelijke investeringen met zich mee. Eigenlijk moest er alleen een extra telefoonlijn aangevraagd worden. De studentelijijn is voor het bedrijfje maar iets "wat erbij komt". Hun hoofdbezigheid blijft het beantwoorden van telefoonoproepen, 24 uur op 24, voornamelijk in opdracht van artsen. Voor de praktijk van een arts is het van levensbelang dat hij steeds bereikbaar is. Maar als de echtgenote(c) daarvoor haar of zijn vrijheid niet wil opgeven, is de arts verplicht een dure secretaresse aan te

teem brengt immers heel wat meer telefoongesprekken met zich mee. Aan eventuele deontologische problemen wordt niet gedacht. Hoe zit het bijvoorbeeld met de privacy van de patiënt? Artsen komen in hun praktijk erg vertrouwelijke zaken te weten van hun patiënten. Geneesheren leggen niet zo maar de eed van Hippocrates af. Of zo'n gegevens ook veilig zijn bij een gewone telefoniste laten we in het midden.

Tellers

Bij de studentelijijn speelt dat deontologische probleem natuurlijk niet. Maar je kan je wel afvragen in welke mate het initiatief succesvol gaat zijn. Tenzij je zeer geregeld telefoontjes verwacht, is die 1000 frank niet echt goed besteed. Wat niet wegneemt dat een telefoon meestal nog een privilege is voor pebeewoners en voor een aantal gemeenschapshuizen. En daar komt maar langzaam verandering in.

Een voorbeeld van verandering is de Heverleeve studentenwijk Arenberg, een wijk onder het beheer van de universiteit. Ook daar hoopt men binnenkort over telefoons te beschikken. Er worden in elk geval al 20 jaar nota's geschreven om de beslissing voor te bereiden, maar nu lijkt het er eindelijk van te komen. De Stuurgroep, een vergadering van studenten die in beperkte mate aan het beleid van de wijk mag deelnemen, had daar absolute prioriteit aan gegeven.

Nu is er voor elk van de twaalf blokken een telefoonlijn aangevraagd. Op elke gang zullen binnentoestellen geïnstalleerd worden. Het UKS-systeem dat geïnstalleerd wordt heeft twee tellers: één doorlopende, voor de afrekening, en een tweede waarop je de duur van het laatste telefoongesprek kunt aflezen. Een cité-bewoner kan telefoneren aan nettoprijs: hij betaalt slechts 6 frank per eenheid in plaats van 10 frank in een telefooncel. Er zal wel een abonnementsgeld gevraagd worden van 500 frank per akademiejaar.

Dat abonnementsgeld moet, vreemd genoeg, door iedereen betaald worden, ook door hen die de telefoon zelf niet gebruiken. Er zijn ook afspraken gemaakt om storend telefoongerinkel zoveel mogelijk te vermijden. Afwisselend zal een bepaalde gang permanente houden, steeds voor een ganse maand. Alleen het toestel op die gang zal rinkelen en de gesprekken worden dan van daaruit naar andere binnentoestellen doorverbonden.

Zoals gezegd zijn er in een aantal universitaire tehuizen al een hele tijd telefooncentrales: in Johannes XXIII bijvoorbeeld al 15 jaar lang en in Camillo Torres al 10 jaar. Een aantal daarvan zijn dringend aan vernieuwing toe. Maar de aanschafkosten van een nieuwe centrale lopen hoog op. Het is dan ook nog niet zeker of dat geld vrijgemaakt zal kunnen worden. Misschien binnen 20 jaar.

Jan Van der Linden

Morgen een studentelijijn. Over tien jaar iedereen gratis telefoon op kot? (Foto Ildele Hendrik)

hele ploeg. Het tikwerk van de briefjes op tekstverwerker gebeurd door het personeel van Teleserv. Tussen het binnemen van het telefoontje en het ogenblik waarop de boodschap in uw bus belandt, verloopt wel enige tijd. De verspreiding van de berichtjes gebeurt namelijk maar één keer per dag. Enkel voor heel dringende zaken - een sterfgeval bijvoorbeeld - komt men al wat sneller van achter het bureau.

Een abonnement op de nieuwe boodschappen dienst is niet direct goedkoop. Voor een jaar moet je 1000 frank neertellen. Toch een aardig sommetje als je bedenkt dat je daarbij nog de kosten van de telefoontjes die je zelf doet, moet tellen. Via de studentelijijn kan je namelijk alleen opgebeld worden. Als je zelf iets van je wil laten horen, moet je nog altijd aanschuiven voor een openbare telefooncel. Als je het abonnement met kotgenoten kan delen, worden de kosten al iets acceptabeler. Er is daarnaast wel nog een andere formule

werven. Teleserv kan je hier helpen. Bij de arts thuis wordt op de telefoonlijn een doorkiestoestel geïnstalleerd. Steeds als de dokter het huis uitgaat, tikt hij op het doorkiestoestel het telefoonnummer van zijn telesekreteriaat en zijn persoonlijke kode in.

Elke patiënt die daarna opbelt wordt automatisch doorverbonden met de computer van Teleserv. Op een beeldscherm worden de persoonlijke gegevens van de arts afgedrukt. Wanneer de secretaresse dan opneemt, antwoordt ze iets in de aard van: "Hallo, met de praktijk van dokter Poels". De patiënt denkt dan aan het juiste adres te zijn en geeft al zijn klachten aan de telefoniste door. De secretaresse zal zelfs een uur afspreken wanneer de dokter bij de zieke langs gaat. Die afspraken worden later naar de arts doorgefaxt of doorgebeld.

Zo'n abonnement op een telesekreteriaat kost ook al gauw 3 à 6000 frank per maand. De RTT laat begaan, om louter pragmatische redenen. Een doorkiestoestel

12 AGENDA

Samenstelling: Alexandra Melis

Maandag 12 december

- 19.45 u **FILM** The Blues Brothers van John Landis (USA, 1980), overbekende film, in Alma 3, ink. 50, org. VTK.
20.00 u **INFORMATIE-AVOND** Dienstplichtwetten en legerdienst, met Lieve van Hoestenbergh (Juridische Dienst) en Major Mylle (Selekte CRS), in de Kleine Aula, ink. gratis, org. Studentenvoorzieningen.
20.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: Dust in the wind, van Hou Xiaoxian, in de Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, achter stadhuis, org. DAF.
20.15 u **OPFREDEN** Freek De Jonghe speelt De klown en de filosoof, in stadsschouwburg, org. CC Leuven.
21.00 u **FILM** Victor/Victoria van Blake Edwards (USA, 1982), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
22.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: Strawman van Wan Tung, in de Vlaamse Leergangen, org. DAF.

Dinsdag 13 december

- 20.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: The time to live, the time to die, van Hou Xiaoxian, in de Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat 9, achter stadhuis, org. DAF.
20.30 u **ORGELKONCERT** Eric Halleen speelt werken van o.a. Van De Kerkhoven, Cornet, Sweelinck, Mendelssohn en Roelstraete, in St-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, ink. 100/200, org. UP/Kultuurcommissie.
20.30 u **FILM** A cancao da terra (Het lied van de aarde) van Jorge Brum do Canto (Portugal, 1938, Engelse of Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc/Cinédit.
22.15 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: Tapei Story van Yang Dechang, in de Vlaamse leergangen, org. DAF.
23.00 u **BARANIMATIE** Two Russian cowboys: Luc Dufourmont en Hugo Bourgeois drijven heerlijk de spot met de supermachten in hun liedjes, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.
23.00 u **FILM** Dom Roberto van J. Ernesto de Sousa (Portugal, 1962, Engelse of Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc/Cinédit.

Woensdag 14 december

- 12.00 u **LEZING** Machiavelli door Louis Tobback, minister Binnenlandse zaken, in MSI, lokaal 03.18, Ravenstraat, org. Kultuurcommissie.
20.00 u **MEETING** Werkavond rond geweldloze weerbaarheid: hoe kunnen we daarmee verder?, in J. Stasstr. 2, ink. gratis, org. Wg geweldloze weerbaarheid.
20.00 u **MEETING** Anti-Racisme met Lieve Snellings (Agalev), Dundar Dumlogol (Vocom), Jan Fermon (PVDA) en Jef Sleecx, in aud. Vesalius, org. Projectgroep Antracisme MLB.
20.30 u **TEATER** Bert Vanderslagmuiders door Charlie Degotte, naar het stripverhaal van Kamagurka, in Vlamingenstr. 83, ink. 150/200, org. Stuc.
20.30 u **BRIEFSCHRIJFVOND** Brieven worden geschreven naar gewetensgevangenen en politieke gevangenen, in Brusselselaan 226, org. Amnesty International Leuven.
20.30 u **FILM** O Bobo van José Alvaro Morais (Portugal, 1987, Engelse of Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc/Cinédit.
23.00 u **FILM** Silvestre van Joao César Monteiro (Portugal, 1981, Engelse of Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc/Cinédit.

Donderdag 15 december

- 19.30 u **LEZING** Avonden van de Nederlandse architectuur: Mecanoo, project van vijf jonge architecten, in Naamsestr. 96, ink. gratis, org. Depart. Architectuur.
20.30 u **TEATER** Het schommelpaard van Claus, door de Compagnie van de 20ste eeuw, in stadsschouwburg, org. CC Leuven.
20.30 u **FILM** Filmonumenten: Yojimbo van Akira Kurosawa (Japan, 1961), zwaardvechterfilm met een knappe breedscherm-kompositie, in aud. Vesalius, Van Evenstr. 2E, ink. 75/100, org. DAF/CeCoWe.
20.30 u **TEATER** Bert Vanderslagmuiders door Charlie Degotte, naar het stripverhaal van Kamagurka, in Vlamingenstr. 83, ink. 150/200, org. Stuc.
20.30 u **FILM** Conversa Acabada van Joao Botelho (Portugal, 1981, Engelse of Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc/Cinédit.
20.30 u **VIDEO** The Rite, Brits-Amerikaanse film van Richard Lester, in Vaarstr. 16, ink. gratis, org. Pieter Coutereel Stichting.
23.00 u **FILM** Um adeus portugues (Een Portugees afscheid) van Joao Botelho (Portugal, 1985, Engelse of Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc/Cinédit.

Vrijdag 16 december

- 20.30 u **FILM** Tempos deficiés (Moeilijke tijden) van Joao Botelho (Portugal, 1988, Engelse of Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc/Cinédit.

Zaterdag 17 december

- 12.00 u **FILM** Heimat van Edgar Reitz (DRB, 1985, Engelse ondertiteling), aflevering 1 tot 6, tot 24.00 u, onderbreking voor maaltijd, in het Stuc, ink. 400/500, org. Stuc.
14.00 u **KONCERT** The golden Brass Quintet speelt kerstconcert, in St-Michielskerk, ink. gratis, org. Handelaarsverbond St-Michiel.
20.00 u **TEATER** Een bruid in de morgen van Hugo Claus door KT De Margriet, in stadsschouwburg, org. CC Leuven.

Zondag 18 december

- 12.00 u **FILM** Vervolg Heimat van Edgar Reitz (DRB, 1985, Engelse ondertiteling), aflevering 7 tot 11, tot 22.00 u, met onderbreking voor maaltijd, in het Stuc, org. Stuc.
15.00 u **BARANIMATIE** Pianokonzert live, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.
20.00 u **TEATER** Een bruid in de morgen van Hugo Claus door KT De Margriet, in stadsschouwburg, org. CC Leuven.

Maandag 19 december

- 20.00 u **DISKUSSIEAVOND** De Sovjet-Unie van Gorbachov door Staf Vermeersch, in Don Bosco-centrum, Zwaluwenlaan 6, Kessel-Lo, ink. 50/100, org. Kristenen voor het socialisme.
20.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: Terrorizers van Dechang, in de Vlaamse leergangen, achter het stadhuis, org. DAF.
21.00 u **FILM** Carmen Jones van Otto Preminger (USA, 1954, zonder ondertiteling) met Harry Belafonte, in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
22.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: Quei mei, a woman van Zhang Yi, in de Vlaamse leergangen, org. DAF.

TENTOONSTELLINGEN

- Floris Jaspers uit Brabant's privé-bezit: tot 16 december, in Faculty Club.
Hertog Jan in de slag van Woeringen: tot 31 december, in het Stedelijk Museum, dinsdag tot zaterdag van 10.00 tot 12.00 u en van 14.00 tot 17.00 u, op zon- en feestdagen van 14.00 tot 17.00 u, ink. 100.
Paul Delamilleure Iyrische olieverven: tot 15 december, in UZ Gasthuisgebouw.

SOLDAATJE

Zeer geachte binnenkort afstudeerende heren. Uw Vaderland verwacht u. In het leger. Maar ziet u dat wel zitten? Nee? Vanavond 12 december in de Kleine Aula om 20.00 u kunt u op een info-avond over dienstplichtwetten en legerdienst horen hoe u er voor staat. Misschien is er een gaatje in de wet dat kan verhinderen dat er binnenkort een gaatje in u komt. Misschien ook weer niet. Dan kunt u nu al beginnen oefenen met uw been te trekken.